

Lietuvos šaulių sąjungos veiklos strategija 2024-2035 m.

Stipri (stipresnė) Šaulių sąjunga – saugesnė Lietuva!

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS VEIKLOS STRATEGIJA 2024-2035 M.

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos šaulių sąjungos veiklos strategijos 2024-2035 m. (toliau – LŠS veiklos strategija) paskirtis – numatyti Lietuvos šaulių sąjungos (toliau – LŠS) viziją ir misiją dešimties metų laikotarpiui, nustatant pagrindines organizacijos veiklos kryptis ir jų įgyvendinimo uždavinius.

2. LŠS veiklos strategija parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo, Lietuvos Respublikos ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymo, Lietuvos Respublikos karo padėties įstatymo, Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo, Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo, Lietuvos Respublikos nevyriausybinų organizacijų plėtros įstatymo, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo, Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo, Nacionalinės darbotvarkės „Lietuvos Respublikos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategija“ ir ją įgyvendinančių planų, Lietuvos šaulių sąjungos statuto, nuostatomis.

3. LŠS veiklos strategijoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos šio skyriaus 2 punkte nurodytuose įstatymuose ir Lietuvos Respublikos Seimo nutarimuose, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatyme.

II SKYRIUS LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS VIETA VALSTYBĖS GYNYBOJE IR STIPRINANT VISUOMENĖS ATSPARUMĄ IR VALIĄ PRIEŠINTIS

4. LŠS suvaidino svarbų istorinį vaidmenį atkuriant Lietuvos valstybę, vystant šalies kultūrą, sportą ir karybą, jos nariai aktyviai dalyvavo nepriklausomybės kovose 1919–1920 metais, organizuojant ir vykdant Klaipėdos krašto prijungimą prie Lietuvos 1923 m., priešinant Sovietų Sąjungos okupacijai 1944–1953 metais.

5. 1989 m. atsikūrus LŠS, jos nariai aktyviai dalyvavo ginant atkurtą Lietuvos Respublikos nepriklausomybę 1991 metais. Šiuo metu LŠS reikšmingai prisideda užtikrinant šalies nacionalinį saugumą, teikdama pagalbą valstybės ir savivaldos institucijoms užtikrinant gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų vykdymą krizių ir ekstremalių situacijų, o prireikus, mobilizacijos ir karo metu.

6. Šaulio tarnyba yra vienas iš būdų Lietuvos Respublikos piliečiams pasirengti vykdyti savo konstitucinę teisę ir pareigą ginti Tėvynę, įtvirtintą Lietuvos Respublikos Konstitucijos 139 straipsnio pirmojoje dalyje, ir taikos metu pasirengti neginkluotam pilietiniam pasipriešinimui.

7. Šiuolaikinėje Lietuvoje LŠS tenka išskirtinis vaidmuo rengiant Lietuvos Respublikos piliečius neginkluotam pilietiniam pasipriešinimui ir stiprinant visuomenės atsparumą bei valią priešintis. Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymu LŠS numatyta dalyvauti ir

ginkluotoje gynyboje, ir neginkluotame pilietiniame pasipriešinime, todėl įvairialypis LŠS įsitraukimas į valstybės gynybą, šaulių – LŠS kovinių būrių (toliau – koviniai būriai), komendantinių LŠS ginkluoto pasipriešinimo vienetų (toliau – komendantiniai LŠS vienetai) ir neginkluoto pasipriešinimo šaulių pajėgumo stiprinimas yra esminė sąlyga, užtikrinanti LŠS vaidmenį įgyvendinant visuotinės gynybos principą.

8. LŠS prisideda prie savanoriško Lietuvos Respublikos piliečių karinio rengimo ir tarnybos Lietuvos kariuomenėje (toliau – LK) populiarinimo, LK autoriteto ir karo tarnybos prestižo didinimo, stiprina visuomenės ryšius su krašto apsaugos sistemos (toliau – KAS) institucijomis.

9. LŠS daug dėmesio skiria jaunųjų šaulių ugdymui, plėsdama jaunųjų šaulių būrelių veiklą, moksleivių atostogų metu organizuodama stovyklas jauniems šauliams ir nepriklausantiems LŠS moksleiviams. Nuo 2022 m. kartu su Krašto apsaugos bei Švietimo, mokslo ir sporto ministerijomis įgyvendindama bendrą projektą LŠS organizuoja Pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kursą (toliau – PGĮK). Siekiama 2024–2025 mokslo metais jį įtraukti į bendrojo ugdymo programą ir užtikrinti šio kurso privalomumą visiems bendrojo ugdymo mokyklų 9 klasių moksleiviams, taip prisidedant ne tik prie jaunųjų šaulių, bet ir kitų Lietuvos Respublikos moksleivių pilietiškumo ir patriotizmo ugdymo bei pasirengimo ekstremalioms situacijoms ir krizėms.

10. 2022 m. prasidėjus Rusijos Federacijos plataus masto agresijai prieš Ukrainą, LŠS tapo viena iš pagrindinių organizacijų Lietuvoje plėtojant bepiločių orlaivių pajėgumus. Identifikuotos Rusijos karo Ukrainoje pamokos buvo viena iš esminių sąlygų LŠS pradėti plėtoti kibernetinės gynybos, informacinės paramos, medicinos ir kitus specializuotus vienetus, siekiant remti KAS ir kitas valstybės bei savivaldos institucijas ir įstaigas.

III SKYRIUS PRAĖJUSIO LAIKOTARPIO VERTINIMAS

11. 2021 m. vykusio LŠS suvažiavimo metu buvo patvirtinta LŠS veiklos strategija (Strateginis veiklos planas 2021–2024 m.). Per minėtą trejų metų laikotarpį įvyko daug reikšmingų kiekybinių ir kokybinių pokyčių LŠS, iš kurių išskiriami šie pagrindiniai:

11.1. Bendras suaugusių ir jaunųjų šaulių skaičiaus padidėjimas. 2023 m. suaugusių šaulių padaugėjo beveik iki 9000 – tai žymiai viršijo planuotą skaičių, o jaunųjų šaulių skaičius pasiektas iš dalies, organizacija vienija daugiau kaip 5500 jaunųjų šaulių ir 700 siekiančiųjų jais tapti.

11.2. Organizacija buvo ir išlieka patikimas partneris teikiant paramą valstybės ir savivaldos institucijoms, ypač krizių ir ekstremaliųjų situacijų metu. LŠS teikė pagalbą COVID-19 krizės metu, nelegalios migracijos antplūdžio metu, padėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės Krizių valdymo centrui, Lietuvos policijai ir Valstybės sienos apsaugos tarnybai per NATO viršūnių susitikimą.

11.3. Žymiai padidėjus LŠS finansavimui ir LŠS tapus perkančiąja organizacija, susidurta su nemažais iššūkiais vykdant pirkimus, tačiau organizacija tikslingai, laiku ir tinkamai panaudojo jai

skirtas lėšas. Per 2023 m. įsigyta ekipuotės komplektų, šalmenų, lauko uniformų komplektų, bepiločių orlaivių, didelės talpos kuprinių, radijo stočių, naujų transporto ir kitų priemonių.

11.4. Sistemingai vyko suaugusių šaulių karinis rengimas. Daugiausiai dėmesio skirta ne tik kovinių būrių, bet ir komendantinių LŠS vienetų formavimui ir mokymui. Didelės įtakos šaulių karinio rengimo kokybei turėjo išaugęs LK pasitikėjimas LŠS, šauliai vis dažniau kviečiami į bendras pratybas, kuriose šauliams skiriama vis daugiau savarankiškų užduočių.

11.5. Pradėtas sistemingas LŠS karinių ir administracinių pajėgumų vystymas. LŠS rinktinėse pradėti kurti bepiločių orlaivių, inžinerinės ir medicininės paramos, nekinetinių operacijų ir kiti specializuoti vienetai. 2022 m. buvo įkurta LŠS Kibernetinio saugumo Lizdeikos kuopa, aktyviai bendradarbiaujanti su valstybės institucijomis, teikianti ekspertinę paramą. Jos nariai dalyvauja tarptautinėse ir nacionalinėse kibernetinio saugumo pratybose.

11.6. 2023 m. buvo įkurtas LŠS Komunikacijos skyrius. Per nepilnus metus užtikrintas nuolatinis, kryptingas ir planingas komunikacijos srautas apie LŠS veiklas Lietuvoje ir užsienyje, pasitelkiant žiniasklaidos priemones, socialinius tinklus, įvairius regioninio ir nacionalinio masto renginius, tęsiama istorinio šaulių žurnalo „Trimitas“ leidyba. 2023 metais visuomenės dėmesio sulaukė renginiai, skirti LŠS įkūrėjo Vlodo Putvinskio-Pūtvio 150-osioms gimimo metinėms paminėti, pirmą kartą LŠS surengtas kibernetinio saugumo ir gynybos hakatonas „Ugninis skydas“. 2023 m. daug dėmesio skirta kokybiškai LŠS rinktinių komunikacijai ir šaulių viešosios komunikacijos įgūdžių tobulinimui, standartizuotoms tvarkoms parengti dėl tinkamo reagavimo krizinėse situacijose, bendravimo su žiniasklaida bei informacijos teikimo visuomenei.

11.7. Tęsiama Mokymų ir nekinetinių operacijų centro (toliau – MNOC) plėtra. Inicijuoti įvairaus lygio – skyriaus ir būrio – vadų kursai, individualių įgūdžių atnaujinimo pratybos šauliams LŠS rinktinėse, organizuoti pilietinio pasipriešinimo, kibernetinio saugumo mokymai bei kiti renginiai. 2023 m. dalį Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – VRM) patalpų Kaune perdavus LŠS, sudarytos galimybės pradėti vystyti stacionarų MNOC. Bendradarbiaujant su Krašto apsaugos ministerija, pradėta vystyti Žinių ir įgūdžių pilietiniam pasipriešinimui stiprinimo programa, kuria siekiama sustiprinti piliečių žinias ir įgūdžius, reikalingus neginkluotam pilietiniam pasipriešinimui.

11.8. 2022 m. pradėtas vykdyti trijų dienų PGĮK bendrojo ugdymo mokyklų 9 klasių moksleiviams. Kursas skirtas gerinti mokinių žinias apie nacionalinį saugumą, piliečių vaidmenį valstybės gynyboje, suteikiant jiems praktinių įgūdžių, tokių kaip išgyvenimo įgūdžių ekstremaliose situacijose, pirmosios medicinos pagalbos suteikimo. 2023 m. kursas buvo prarastas daugiau nei 9000 Lietuvos Respublikos moksleivių.

11.9. Vyko jaunųjų šaulių pilietinis ir patriotinis rengimas, buvo organizuojami renginiai ir stovyklos jauniems šauliams. Jaunieji šauliai aktyviai dalyvavo bendruose LŠS renginiuose,

valstybinių švenčių minėjimuose. Sėkmingai vykdytas jaunųjų šaulių būrelių vadovų, PGĮK koordinatorių, instruktorių ir kitų su jaunimu dirbančių grupių švietimas. Pasirašytas tarptautinio bendradarbiavimo su giminingomis organizacijomis: Jungtinės Karalystės kadetais, Latvijos „Jaunsardze“, Estijos „Kodututred“ ir „Noored Kotkad“, Lenkijos sukarintas mokyklas vienijančiu Karo prievolės centru „Join the Army“, protokolas 2024 metams, tęstas ir stiprinamas bendradarbiavimas su partneriais Lietuvoje – Gen. Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija, Gen. P. Plechavičiaus licėjumi, Plungės rajono Alsėdžių Stanislovo Narutavičiaus gimnazija, Klaipėdos jūrų kadetų mokykla, atkurti ryšiai su Lietuvos skautija ir Ateitininkų federacija.

11.10. Aktyvinamas tarptautinis bendradarbiavimas su giminingomis užsienio organizacijomis. Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Vokietijos ginkluotojų pajėgų atsargos karininkų asociacija. Ateityje numatomas plėsti tarptautinių partnerių, organizacijų tinklas.

11.11. Įgyvendinant sudarytas sutartis, vykdyta LK priklausančių objektų, Gen. Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos, AB Giraitės ginkluotės gamyklos, apsauga.

IV SKYRIUS **LŠS VEIKLĄ FORMUOJANTYS VEIKSNIAI**

12. Vertinant aplinkos veiksmus bei galimą įtaką strategijos įgyvendinimui yra identifikuojami du pagrindiniai veiksniai, kurie turės lemiamos įtakos LŠS vykdomai veiklai bei LŠS siekiams tobulinti ir plėsti organizacijos pajėgumus: a) geopolitinės ir regioninės grėsmės Lietuvos nacionaliniam saugumui; b) LŠS vidaus veiklos organizaciniai iššūkiai.

12.1. *Geopolitinės ir regioninės grėsmės Lietuvos nacionaliniam saugumui:*

12.1.1. Rusijos Federacijos (toliau – Rusija) tebesitęsianti plataus masto karinė agresija prieš Ukrainą, gilėjanti Baltarusijos Respublikos (toliau – Baltarusija) karinė integracija su Rusija, toliau itin blogina saugumo situaciją Baltijos jūros regione. Nepaisydama Ukrainoje patiriamų nuostolių Rusija tuo pačiu stiprina ginkluotųjų pajėgų potencialą – vykdo struktūrines reformas, skirtas didinti karinius pajėgumus Vakarų strategine kryptimi ir tuo demonstruoja Kremliaus bekompromisę laikyseną ir pasirengimą ilgalaikiam konfliktui su Ukraina ir Vakarais.

12.1.2. Baltarusijos politinio režimo 2021 m. pradėta hibridinė ataka prieš Lietuvą ir kitas kaimynines šalis nukreipiant nelegalios migracijos srautą buvo atremta, tačiau neteisėtos migracijos grėsmė nacionaliniam saugumui neišnyko ir toliau gali būti panaudota kaip spaudimo priemonė.

12.1.3. Didžiausią grėsmę Lietuvos informacinėms sistemoms kelia trečiųjų šalių vykdomas kibernetinis šnipinėjimas bei informacinėse sistemose kaupiamos ar jose laikomos informacijos, susijusios su Lietuvos užsienio ir vidaus politika, rinkimas. Labai tikėtina, kad Rusijos ir Kinijos kibernetiniai pajėgumai išliks grėsme Lietuvos institucijų ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros informacinių tinklų ir sistemų saugumui net ir tebesitęsiančio Ukrainos karo

kontekste, taip pat informacinių sistemų užkrėtimas kenkėjiškomis programomis, sistemų veiklos trikdytas DDoS atakomis, siekiant sutrikdyti sistemų bei paslaugų funkcionavimą.

12.1.4. Rusija ir Baltarusija vykdo informacines atakas, nukreiptas prieš Lietuvos valstybės institucijas ir šalies tarptautinius įsipareigojimus, vykdomi bandymai diskredituoti Lietuvos istoriją. Rusija aktyviai skleidžia propagandą bei dezinformaciją, siekdama daryti įtaką Lietuvos gyventojų pasitikėjimui valstybės institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, taip bandydama mažinti Lietuvos gyventojų valią ir pasiryžimą ginti šalies nepriklausomybę bei rengtis pasipriešinti bet kokiai agresijai.

12.1.5. Tęsiantis karui Ukrainoje Rusija toliau taikys hibridinio karo metodus siekdama skleisti baimės ir nesaugumo jausmą, skaldyti Aljanso narių vienybę ir pastangas remti Ukrainą. Rusija vykdo šnipinėjimą prieš kritinės infrastruktūros taikinius, rengia galimo sabotažo planus NATO šalių teritorijose.

12.2. *LŠS vidaus veiklos organizaciniai iššūkiai:*

12.2.1. Sparti LŠS plėtra. Lietuvos Respublikos piliečių reakcijos dėl Rusijos invazijos į Ukrainą pasekmė – 2021–2022 m. itin padidėjęs LŠS narių skaičius 2023 m. stabilizavosi, tačiau naujų narių skaičius nuosekliai tebeauga. Suaugusių šaulių skaičiui padidėjus 78 proc. (2020-12-31 duomenimis – 5021 šaulys, 2023-12-31 – 8929 šauliai), o etatinių darbuotojų skaičiui valdymo ir vadovavimo struktūroje proporcingai nepadidėjus, organizacija patiria iššūkių administruojant LŠS, organizuojant šaulių karinį rengimą ir mokymą, kas gali ateityje neigiamai paveikti šaulių ryžtą, aktyvumą ir pasirengimą gerinti LŠS veiklos kokybę, skleisti šauliškumą bei pilietiškumą Lietuvos visuomenėje.

12.2.2. Karinio rengimo vykdymas. Ne visi LŠS padaliniai (ypač mažesnėse pagal narių skaičių šaulių rinktinėse) geba organizuoti karinį rengimą savo vienetų pajėgumais. Ir dėl esamos kompetencijos trūkumo, ir dėl mažo šaulių skaičiaus vienetuose, šaulių rinktinių vadovybės yra priverstos organizuoti bendras rinktinės karinio rengimo pratybas, kviesdamos į jas atvykti šaulius iš skirtingų rinktinės vienetų, kas dažnai nėra efektyvu ir reikalauja papildomų finansinių bei laiko resursų.

12.2.3. *Infrastruktūros poreikis:*

12.2.3.1. Daugėjant LŠS narių ir intensyvėjant šaulių kariniam rengimui, didėja infrastruktūros, ypač šaudyklų ir poligonų, poreikis. LK žymiai padaugėjęs karinio rengimo užsiėmimų bei bendrų LK ir NATO partnerių pratybų, padidėjo LK poligonų ir šaudyklų užimtumas, o tai sumažina LŠS galimybes naudotis LK poligonais ir šaudyklomis.

12.2.3.2. Dalis LŠS valdomo nekilnojamojo turto yra nepritaikyta LŠS poreikiams ir reikalauja skubios modernizacijos. LŠS naudojamas nekilnojamas turtas dažnai yra nepritaikytas organizacijos veikloms vykdyti, nereprezentatyvus ir silpnina LŠS įvaizdį bei patrauklumą naujų

narių pritraukimui į organizaciją. Didžioji dalis LŠS padalinių yra įsikūrę vietos savivaldos ir kitų institucijų panaudos sutarčių pagrindu perduotose ar nuomojamose patalpose, kurios dažnai reikalauja papildomų investicijų.

12.2.4. Aprūpinimas. Turimas LŠS ginklų, šaudmenų ir uniformų skaičius neleidžia tinkamai aprūpinti visų LŠS kovinių ir komendantinių LŠS vienetų šaulių. Tai turi tiesioginės neigiamos įtakos šaulių kariniam rengimui ir šaulių motyvacijai. Taip pat LŠS patiria iššūkių dėl ginkluotės ir amunicijos saugojimo.

12.2.5. Komunikaciniai pajėgumai. LŠS vystosi ir modernėja, vykdo aktyvią komunikaciją, tačiau Lietuvos visuomenė dėl per ilgą laiką susiformavusių stereotipų gana ribotai pažįsta LŠS ir dažnai identifikuoja organizaciją tik kaip karinę struktūrą, LK vienetą. Tai sumažina LŠS galimybes pritraukti į organizaciją naujų narių, o valstybės piliečiai praranda galimybę realizuoti save LŠS aktyviai veikdami karybos, sporto, patriotinio ugdymo ir kultūros srityse. Riboti žmogiškieji komunikaciniai resursai tampa iššūkiu stiprinant LŠS įvaizdį ir siekiant pelnyti didesnę visuomenės pasitikėjimą, taip pat menkina galimybes šviesti visuomenę ir stiprinti jos valią priešintis.

V SKYRIUS

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS VERTYBĖS IR STRATEGINIŲ VEIKLOS KRYPTIŲ ĮGYVENDINIMO PRINCIPAI

13. Šiandieninės LŠS vertybės atspindi dar 1927 m. birželio 27 d. minint LŠS steigimo dieną, suformuluotuose įsakuose šauliui, kurie rado deramą vietą 2006 m. LŠS suvažiavimo patvirtintame Lietuvos šaulių sąjungos etikos kodekse. Tai ypač aktualu šiandien keičiantis geopolitinei situacijai regione:

- gink Lietuvos nepriklausomybę ir lietuvišką žemę;
- švieskis ir šviesk;
- stiprink valią ir kūną;
- būk drausmingas ir mandagus;
- gerbk ginklą;
- būk tiesus ir teisingas;
- tesėk žodį;
- būk budrus;
- saugok valstybės turtą;
- brangink šaulio vardą ir Lietuvos garbę.

14. LŠS strateginės veiklos kryptys ir uždaviniai joms įgyvendinti priklauso nuo šių esminių valstybės nacionalinio saugumo užtikrinimo bei LŠS pamatinių veiklos organizavimo principų:

14.1. Lietuvos gynyba yra Lietuvos Respublikos piliečių teisė ir pareiga. Valstybės gynybos visuotinumą įgalina kiekvieną pilietį ir visą tautą priešintis agresoriui, okupantui ar bet kam, kuris

prievarta kėsina į Lietuvos Respublikos nepriklausomybę, teritorijos vientisumą ir konstitucinę santvarką. Šalies gynyba vykdoma organizuojant ginkluotą gynybą ir neginkluotą pilietinį pasipriešinimą, tam panaudojant visus valstybės išteklius bei resursus.

14.2. Šauliškumas. LŠS šauliškumo principas paremtas trimis pagrindiniais veiksniais: pilietiškumu, patriotiškumu ir savanoryste. LŠS nariu gali būti bet kuris Lietuvos Respublikos pilietis nepriklausomai nuo lyties, tautybės, rasės, negalios, socialinės padėties, religijos ar įsitikinimų, jei tik jie neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Kiekvienas šaulys, būdamas aktyvus visuomenės narys, savanoriškai rodo iniciatyvą, prisiima daugiau įsipareigojimų nei tai įpareigoja įstatymai, kritiškai vertina informaciją ir sąmoningai pasirenka sprendimus, nebijo kritikos ir atvirai reikšti nuomonę bei suvokia tolerancijos kitam asmeniui svarbą.

14.3. Masiškumas. LŠS skaitlingumas yra vienas iš agresoriaus atgrasymo ir Lietuvos nacionalinio saugumo bei gynybos elementų bei faktorių. Be to LŠS masiškumas sudaro prielaidą prireikus teikti pagalbą Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldos institucijoms, KAS institucijoms bei VRM valdymo srities statutinėms įstaigoms.

14.4. Lankstumas atlikti šaulišką tarnybą. LŠS išsiskiria lankstumu ir universalumu atlikti šauliškas pareigas bei tarnybą. Šauliai, gebantys ir norintys vykdyti ginkluotą šalies gynybą, yra motyvuojami pasirinkti tikrąją karo tarnybą LK, taip pat gali įsijungti į kovinius būrius ir komendantinius LŠS vienetus. Šauliai, kurie dėl religinių ar asmeninių įsitikinimų, sveikatos apribojimų bei kitų priežasčių nesirenka ginkluotos šauliškos tarnybos, pareigas gali atlikti įsijungdami į neginkluoto pasipriešinimo šaulių ir specialistų vienetus, vykdydami medicinines, inžinerines, informacinių technologijų bei informacinės paramos, edukacines, kultūrines, socialines, logistines, labdaringas ir kitas šauliškas veiklas.

14.5. Patikimumas. LŠS yra valstybės remiama asociacija, todėl suvokia pareigą bei prievolę visomis išgalėmis prisidėti prie šalies gerovės ir nacionalinio saugumo stiprinimo bei būti lygiaverte partnere valstybės ir savivaldos institucijoms užtikrinant pagalbą ir paramą, ypač ekstremaliųjų situacijų, krizių, nepaprastosios padėties, mobilizacijos ar karo metu.

VI SKYRIUS

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS VIZIJA

15. Patriotiška, savanoriška, sukarinta organizacija, vienijanti ne mažiau kaip 50 tūkst. Lietuvos Respublikos piliečių, veikianti kaip Lietuvos kariuomenės, o karo metu ginkluotųjų pajėgų ir visuomenės pilietinio pasipriešinimo agresijai jungiamoji grandis, taikos metu vykdanči edukacinę veiklą visuomenės pilietiškumui ugdyti ir gynybos įgūdžiams formuoti, svarbi užtikrinant nacionalinį saugumą, integruota į valstybės gynybą, krizių valdymo ir civilinės saugos sistemą.

VII SKYRIUS

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS MISIJA

16. Telkti ir įgalinti skirtingų pažiūrų, religinių įsitikinimų ir įvairaus amžiaus grupių Lietuvos Respublikos piliečius aktyviai ir efektyviai prisidėti prie atsparios priešišškai įtakai visuomenės kūrimo, valstybės gynybinės galios didinimo, viešojo saugumo stiprinimo, pilietiškumo bei patriotiškumo ugdymo ir gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų vykdymo įgyvendinant visuotinės gynybos principą.

VIII SKYRIUS

STRATEGINIŲ VEIKLOS KRYPTIŲ PLANAVIMO PRIELAIIDOS

17. Susidomėjimas LŠS bei naryste organizacijoje, itin išaugęs 2022 m., nemažės. LŠS ir toliau vaidins svarbų vaidmenį užtikrinant ir stiprinant Lietuvos Respublikos piliečių, ypač jaunimo, pasiryžimą savanoriškai prisidėti prie valstybės gynybos ir nacionalinio saugumo.

18. Esant valstybės ginkluotam užpuolimui tam tikros šalies teritorijos dalys gali būti laikinai okupuotos, todėl pasirengimas vykdyti pilietinį pasipriešinimą (rezistenciją) yra būtinas.

19. LŠS išliks pagrindinė remiančioji organizacija, taikos metu rengianti visuomenę ginkluotam ir neginkluotam pilietiniam pasipriešinimui.

20. Organizacija bus aprūpinta jos veiklai vykdyti reikalingais ištekliais, užtikrintas tvarus finansavimo didėjimas atsižvelgiant į skiriamas ir numatomas užduotis.

21. Bus užtikrintas organizacijos vadovaujančios grandies administracinių gebėjimų stiprinimas.

22. Nuosekliai ir proporcingai didės LŠS nuolatinės tarnybos šaulių etatų, finansuojamų iš valstybės biudžeto, skaičius.

23. LŠS šaulių kategorijos nesikeis: kaip ir dabar, jas sudarys koviniai būriai, komendantiniai LŠS vienetai, neginkluoto pasipriešinimo ir jaunieji šauliai.

24. Bus vykdoma nepertraukiama LŠS plėtra išeivijoje.

25. Valstybės ir savivaldos institucijos identifikuos užduotis ir poreikius neginkluoto pasipriešinimo šauliams.

26. Bus siekiama reglamentuoti neginkluoto pasipriešinimo šaulių statusą ir jų organizacinę struktūrą (karo) metu.

27. Šaulių kaita bus ne didesnė nei 10 proc. per metus.

28. LŠS taps pagrindine organizacija, ugdančia patriotišką bei pilietišką, atsparų priešiškai įtakai jaunimą ir vykdančia tokio pobūdžio mokymus.

IX SKYRIUS

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS STRATEGINĖS VEIKLOS KRYPTYS

29. Yra išskiriamos trys pagrindinės LŠS strateginės veiklos kryptys:

29.1. Organizacijos stiprinimo ir plėtros kryptis.

29.2. Prisidėjimo prie valstybės gynybos ir krizių valdymo bei civilinės saugos stiprinimo kryptis.

29.3. Visuomenės atsparumo ir valios priešintis stiprinimo kryptis.

X SKYRIUS ORGANIZACIJOS STIPRINIMO IR PLĖTROS KRYPTIS

30. **Strateginė kryptis – organizacijos stiprinimas ir plėtra** bus pasiekta pritraukiant naujus LŠS narius, didinant jų skaičių, siekiant tvaraus LŠS aprūpinimo administraciniais, logistiniais ir žmogiškaisiais ištekliais, keliant organizacijos narių kompetenciją ir steigiant naujus struktūrinius vienetus ir Lietuvoje, ir kitose pasaulio šalyse. Krypties įgyvendinimo uždaviniai:

30.1. Parengti ilgalaikę LŠS komunikacijos strategiją, numatant tikslines auditorijas, komunikacijos kryptis ir vientisos bei sistemingos komunikacijos užtikrinimą.

30.2. Planuoti ir įgyvendinti strateginės komunikacijos kampanijas, skirtas gerinti LŠS vidinę komunikaciją, didinti LŠS populiarumą visuomenėje bei pritraukiant naujų narių į organizaciją.

30.3. Užtikrinti šaulio tarnybos ir darbo ar studijų suderinamumą plėtojant ryšius su šaulių darbdaviais, siekiant sudaryti palankias sąlygas suderinti šaulio tarnybą ir darbo veiklą.

30.4. Pertvarkyti esamą LŠS struktūrą užtikrinant, kad rinktinės vadas tiesiogiai vadovautų ne daugiau kaip dešimčiai kuopos dydžio struktūrinių vienetų, pertvarkant skaitlingiausias rinktines.

30.5. Steigti LŠS kuopos vado etatines pareigybes, ypač regioninėse kuopose, kur galimybės į LŠS padalinius pritraukti į atsargą išėjusius atsargos karius yra ribotos.

30.6. Sukurti vieningą LŠS personalo skatinimo sistemą, kuri leistų išlaikyti esančius nuolatinės šaulio tarnybos šaulius (darbo sutartininkus) ir pritraukti į organizaciją naujų aukštos kvalifikacijos specialistų.

30.7. Formuoti naujus suaugusių šaulių vienetus, siekiant iki 2035 m. turėti:

30.7.1. 2000 šaulių, tarnybą atliekančių koviniuose būriuose;

30.7.2. 10 000 šaulių, tarnybą atliekančių komendantiniuose LŠS vienetuose;

30.7.3. 18 000 neginkluoto pasipriešinimo šaulių;

30.7.4. specializuotus kovinės, logistinės ir informacinės paramos vienetus, gebančius remti valstybės ir savivaldos institucijas, LK ir ginkluotąsias pajėgas krizių ir valstybės gynybos metu.

30.8. Įsteigti LŠS padalinius visų savivaldybių teritorijose.

30.9. Plėsti ir intensyvuoti bendradarbiavimą su LŠS išeivijoje:

30.9.1. kuriant naujus LŠS padalinius kitose pasaulio šalyse;

30.9.2. kviečiant išeivijoje gyvenančius šaulius ir jų šeimos narius atvykti į Lietuvą, dalyvauti LŠS organizuojamose renginiuose, karinio rengimo pratybose;

30.9.3. teikiant paramą LŠS išeivijos padaliniais dislokacijos vietose, skiriant reikiamus instruktorius ir materialines priemones užsiėmimams surengti;

30.9.4. įsteigiant LŠS išeivijoje rinktinę.

30.10. Aktyvinti tarptautinį bendradarbiavimą pasirašant sutartis, memorandumus, susitarimus su artimomis užsienio ir Lietuvos organizacijomis.

30.11. Parengti suderintus su LK standartizuotos siektinos tabelinės ginkluotės, įrangos ir ekipuotės aprašus kovinių būrių ir komendantinių LŠS vienetų šauliams atsižvelgiant į numatytą užduočių įgyvendinimą krizių ir valstybės gynybos metu.

30.12. Organizuoti ir spartinti modernios šaulių ginkluotės, įrangos ir ekipuotės įsigijimą, įgyvendinant „Modernaus šaulio“ projektą, siekiant aprūpinti visus kovinių būrių ir komendantinių LŠS vienetų šaulius reikalinga ginkluote, įranga ir ekipuote.

30.13. Formuoti materialinę bazę LŠS taikos meto veikloms užtikrinti.

30.14. Organizuoti palaipsnį administracinio transporto atnaujinimą ir taktinės paskirties transporto priemonių įsigijimą.

30.15. Aprūpinti radijo ryšio priemonėmis LŠS štabą ir LŠS padalinius siekiant užtikrinti sąveiką organizacijos viduje ir su kitomis institucijomis bei organizacijomis, vykdant užduotis taikos, krizės ir valstybės gynybos metu.

30.16. Organizuoti palaipsnį LŠS štabo ir LŠS padalinių aprūpinimą palydovinio interneto ryšio įranga, taip užtikrinant nenutrūkstamą prieigą prie informacinių resursų ir informacijos mainus tarp aukštesniosios vadovybės, LŠS štabo bei LŠS padalinių krizės ir valstybės gynybos metu.

30.17. Vystyti LŠS bepiločių orlaivių pajėgumą:

30.17.1. rengiant bepiločių orlaivių pilotus ir konstruktorius;

30.17.2. inicijuojant bepiločių orlaivių (FPV tipo, *angliškai: First-Person View*) konstravimą;

30.17.3. vystant duomenų valdymo sistemas dirbtinio intelekto srityje užmezgus bendradarbiavimo ryšius su Lietuvos ir užsienio mokslo institucijomis, valstybės institucijomis ir verslo įmonėmis.

30.18. Parengti ilgalaikį LŠS nekilnojamojo turto atnaujinimo ir disponavimo planą užtikrinant LŠS infrastruktūros plėtrą ir turimos infrastruktūros priežiūrą bei modernizaciją.

30.19. Inicijuoti LŠS šaudyklų steigimą siekiant, kad kiekviena šaulių rinktinė turėtų bent po vieną modernią šaudyklą, skirtą naudoti automatinius ginklus ne mažesniu kaip 500 m atstumu.

30.20. Spręsti LŠS ginkluotės ir amunicijos saugojimo klausimus parengiant ilgalaikį ginkluotės ir materialinių vertybių sandėliavimo planą, įsigyjant LŠS reikiamą infrastruktūrą su sandėliavimo galimybėmis ir sudarant galimybes ginkluotę ir amuniciją decentralizuoti ir ją saugoti KAS padaliniuose ir VRM valdymo srities statutinėse įstaigose.

30.21. Užtikrinti, kad kiekvienas LŠS padalinys turėtų jam priskirtas reprezentatyvias patalpas, kurios būtų tinkamos karinio rengimo teorinių ir praktinių užsiėmimų organizavimui, administracinei veiklai vykdyti.

30.22. Įsteigti stacionarų MNOC Kauno mieste su struktūriniais MNOC padaliniais Lietuvos Respublikos rytinėje, vakarinėje ir šiaurinėje dalyse, gebantį nepertraukiamai organizuoti karinio rengimo pratybas, mokymus ir užsiėmimus, prioritetą teikiant visų lygių vadų ir specialistų parengimui.

30.23. Modernizuoti LŠS personalo ir narių apskaitos administravimo programą, kuri pagerintų kandidatuojančių į LŠS narius paraiškų, narių anketų bei personalo duomenų tvarkymą, leistų koordinuoti ir kontroliuoti šaulių karinio rengimo užsiėmimų apskaitą ir informacijos tarp LŠS padalinių pasidalijimą.

XI SKYRIUS

PRISIDĖJIMO PRIE VALSTYBĖS GYNYBOS IR KRIZIŲ VALDYMO IR CIVILINĖS SAUGOS STIPRINIMO KRYPTIS

31. Strateginė kryptis – organizacijos prisidėjimas prie valstybės gynybos, krizių valdymo ir civilinės saugos stiprinimo bus pasiekta rengiant narius ginkluotam ir neginkluotam pilietiniam pasipriešinimui ir integruojant organizaciją į nacionalinę saugumo sistemą. Krypties įgyvendinimo uždaviniai:

31.1. Parengti planus, numatančius LŠS narių ir struktūrinių vienetų veiksmus remiant valstybės ir savivaldos institucijas, LK ir ginkluotąsias pajėgas krizių, mobilizacijos ir karo metu.

31.2. parengti planą, kuris numatytų LŠS narių ir struktūrinių vienetų veiksmus vykdant neginkluotą pilietinį pasipriešinimą valstybės gynybos metu.

31.3. Vykdyti kovinių šaulių būrių ir komendantinių LŠS vienetų rengimą atitinkamai pagal karinio vieneto, kuriam priskirtas kovinis šaulių būrys, vado patvirtintą karinio rengimo planą ir LŠS vado patvirtintą karinio rengimo planą, siekiant, kad jų rengimas atitiktų LK reikalavimus ir valstybės gynybos poreikius, o karo padėties metu leistų koviniams būriams ir komendantiniams LŠS vienetams sklandžiai integruotis į ginkluotąsias pajėgas ir veikti pagal bendrą jų vadovavimo ir valdymo sistemą.

31.4. Įtraukti į LŠS organizuojamą rengimą asmenis ir jų organizacijas, karo padėties metu galinčius sudaryti kovinius asmenų ir jų organizacijų ginkluoto pasipriešinimo vienetus bei partizanų vienetus.

31.5. Siųsti šaulius į valstybės institucijų, tarp jų LK vienetų, institucijų prie VRM, mokymo įstaigose organizuojamus kursus ir kitus renginius taip keliant šaulių kompetencijas ir gebėjimus.

31.6. Rengtis pilietinio pasipriešinimo (rezistencijos) veiksams prieš laikinai okupuotose teritorijose suteikiant teorinių ir praktinių žinių bei įgūdžių ir LŠS nariams, ir vietos bendruomenių

lyderiams, kitiems piliečiams, kurie rezistencijos metu galėtų vykdyti koordinuotą pilietinį pasipriešinimą.

31.7. Dalyvauti LK, valstybės ir savivaldos institucijų bei nevyriausybinių organizacijų (toliau – NVO) organizuojamose pratybose siekiant geriau pasirengti krizinėms situacijomis ir veiksmams valstybės gynybos metu.

31.8. Inicijuoti LŠS ir šaulių rinktinių lygmens pratybas, siekiant plėsti organizuojamų pratybų geografiją ir apimtis – į pratybas kviečiant dalyvauti valstybės ir savivaldos institucijas, NVO, potencialius pilietinio pasipriešinimo dalyvius.

31.9. Stiprinti LŠS parengtį padėti krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams teikiant humanitarinę pagalbą, vykdant paieškos ir gelbėjimo, evakavimo ir kitus neatidėliotinus darbus.

31.10. Stiprinti glaudesnę LŠS ir viešojo saugumo institucijų bendradarbiavimą užtikrinant viešąjį saugumą, atremiant hibridines grėsmes, užtikrinant šalies nacionaliniam saugumui svarbių objektų apsaugą.

31.11. Plėsti LŠS vykdomų mokymų programas, į jas integruojant civilinės saugos ir atsparumo hibridinėms grėsmėms temas (jei reikia, pasitelkiant ir konsultuojantis su krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos institucijomis, priimant jų teikiamą metodinę pagalbą ar integruojant jų parengtas mokymo programas).

31.12. Būti pasirengus esant poreikiui deleguoti į kuriamas karo komendantūras LŠS narius ir struktūrinius vienetus.

31.13. Kaupti kovinių būrių ir komendantinių LŠS vienetų atsargas veiksmams valstybės gynybos metu pagal Valstybės ginkluotos gynybos operaciniame plane nustatytus aprūpinimo reikalavimus LŠS.

XII SKYRIUS

VISUOMENĖS ATSPARUMO IR VALIOS PRIEŠINTIS STIPRINIMO KRYPTIS

32. Strategijos kryptis – visuomenės atsparumo ir valios priešintis stiprinimo kryptis bus pasiekta stiprinant visuomenės gebėjimus atpažinti priešišką veiklą, skatinant patriotiškumą, ugdamt pilietišką jaunimą ir stiprinant visuomenės pasiryžimą prisidėti prie valstybės gynybos. Krypties įgyvendinimo uždaviniai:

32.1. Didinti tarp šaulių informacinių grėsmių atpažįstamumą, skatinti gebėjimą kritiškai vertinti informaciją, ugdyti raštingumą informacijos ir žiniasklaidos analizės srityje.

32.2. Bendradarbiauti su valstybės ir savivaldos institucijomis, akademinė bendruomene ir NVO organizuojant užsiėmimus ir paskaitas šauliams ir taip stiprinant gebėjimus kovai su dezinformacija.

32.3. Organizuoti ir nuolat vesti LŠS nariams išeivijoje ir kitiems užsienyje gyvenantiems Lietuvos piliečiams hibridinių grėsmių atpažinimo bei atsparumo joms didinimo, atsparumo dezinformacijai bei propagandai, visuomenės paramos bei palaikymo mokymus.

32.4. Planuoti ir įgyvendinti strateginės komunikacijos kampanijas, skirtas dezinformacijos ir propagandos, kuria siekiama paveikti piliečių, tarp jų ir šaulių, valią gintis, įtakai mažinti.

32.5. Organizuoti specialias švietėjiškas kampanijas ir veiklas, siekiant ugdyti visuomenės žinias ir įgūdžius, kaip pasirengti galimoms krizėms ar ekstremaliosioms situacijoms.

32.6. Organizuoti kursus siekiant ugdyti visuomenės žinias ir įgūdžius, kaip pasirengti pilietiniam pasipriešinimui.

32.7. Organizuoti šaulių švietimą kibernetinių grėsmių klausimais, skatinant saugų ir atsakingą elgesį kibernetinėje erdvėje, atsparumą socialinės inžinerijos atakoms.

32.8. Steigti šaulių rinktinėse naujus jaunųjų šaulių būrelius siekiant, kad LŠS turėtų 20 000 jaunųjų šaulių ir kad kiekvienoje savivaldybėje būtų bent po kelis jaunųjų šaulių būrelius įvairiose švietimo įstaigose.

32.9. Skatinti LK profesinės karo tarnybos karius, karius savanorius ir į atsargą išėjusius karius įsitraukti į jaunųjų šaulių veiklas, užimant jaunųjų šaulių būrelių vadovų ir PGĮK instruktorių pareigas.

32.10. Organizuoti jaunųjų šaulių stovyklas, kuriose be jaunųjų šaulių dalyvautų LŠS išeivijoje gyvenančių šaulių vaikai ir LŠS nepriklausantys Lietuvos Respublikos moksleiviai.

32.11. Sukurti vieningą PGĮK instruktorių rengimo programą, kuri užtikrintų standartizuotą kurso vedimą visose Lietuvos Respublikos mokyklose ir tęsti jaunųjų šaulių būrelių vadovų nuoseklų ir specializuotą rengimą.

32.12. Tęsti trijų dienų PGĮK organizavimą visiems Lietuvos Respublikos 9 klasių moksleiviams.

32.13. Inicijuoti vertinimą dėl PGĮK organizavimo poreikio kitų klasių moksleiviams.

32.14. Tęsti valstybinių švenčių, istorinių datų, LŠS ir Lietuvai nusipelnusių asmenybių jubiliejų minėjimų tradicijas, inicijuoti ir organizuoti projektus, didinančius visuomenės pilietiškumą ir patriotiškumą, skatinant didesnę piliečių įsitraukimą į LŠS ir kitų NVO veiklas.

XIII SKYRIUS

STRATEGINIŲ VEIKLOS KRYPTIŲ ĮGYVENDINIMAS, VEIKLOS STEBĖSENA, JOS VERTINIMAS IR ATSISKAITYMAS UŽ TAI

33. LŠS veiklos strategija įgyvendinama per LŠS trimečius ir metinius veiklos planus, į kuriuos įtraukiamos strateginių veiklos kryptių įgyvendinimo priemonės. LŠS štabas užtikrina, kad LŠS veiklos strategijos nuostatos būtų vykdomos ir įtrauktos į LŠS veiklos planavimo dokumentus.

34. LŠS veiklos strategija yra nustatyta iki 2035 m., tačiau turi būti atnaujinama po 5 metų arba, pasikeitus saugumo aplinkai, anksčiau.

35. LŠS vadas informaciją apie LŠS veiklos strategijos įgyvendinimą teikia LŠS suvažiavimui, krašto apsaugos ministrui, Lietuvos Respublikos Vyriausybei bei Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui.